

ПЕРСПЕКТИВА

ЕНЕРГОАТОМ
ENERGOATOM

Тижнева газета

№33 (1455) 17 серпня 2019 р.

Заснована в 1991 році

ІНЖЕНЕР ЕЛЕКТРОЦЕХУ ХАЕС ВЗЯВ УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНОМУ СЕМІНАРІ

У рамках міжнародного проекту МАГАТЕ «Підтримка процесу прийняття інформованих рішень та розвитку потенціалу з метою розробки реалізації програм розвитку ядерної енергетики» інженер електрично-гоцеху Хмельницької АЕС Андрій Шерстюк взяв участь у семінарі, організованому Міжконтинентальним ядерним інститутом (INI) для молодих фахівців. Стажування з метою набуття практичних навичок роботи на атомних станціях шляхом отримання міжнародного досвіду безпечної та надійної експлуатації АЕС молоді ядерники проходили в Чехії та США.

Під час чотирьохтижневого тренінг-курсу розглядалися питання безпечної, стабільної та надійної експлуатації ядерних реакторів, прискорювачів і установок, обробки радіоактивних відходів (РАВ), а також експлуатаційної документації. Учасники семінару прослухали курс лекцій, зокрема, про реактори II-IV покоління, аналіз їх безпеки та зовнішні загрози. Молоді фахівці поглибили свої знання щодо контролю якості управління АЕС, програми зняття з експлуатації ядерних установок та управління радіоактивними відходами.

Проект надає учасникам унікальну можливість побувати у місцях, закритих широкому загалу громадськості. Молоді атомники відвідали Темелінську АЕС, завод з видобутку урану DIAMO, дослідницький центр лазер-

них установок ELI BEAMLINES, Гарвардський університет, Масачусетський зелений високопродуктивний обчислювальний центр, побували на центральному пункті розподілу електроенергії незалежного системного оператора ISO New England, у центрі з виробництва радіоактивних препаратів для медичних цілей Lantheus Medical Imaging, Billerica, де ознайомились з методами та процедурами застосування ядерних установок в мирних цілях.

За словами Андрія Шерстюка, участь у таких тренінг-курсах - це можливість ознайомитися з досягненнями провідних ядерних центрів, обмінятися знаннями та досвідом із зарубіжними колегами. А найголовніше, такі проекти сприяють застосуванню сучасного підходу в атомній галузі. Адже міжнародний ядерний інститут та МАГАТЕ відіграють значущу роль у проведенні досліджень з безпеки, стійкості і надійності ядерних установок, ядерних матеріалів, а також підготовки висококваліфікованих фахівців. Спеціалісти галузі ядерної енергетики мають можливість співпрацювати, використовуючи накопичений досвід, розвивати навички і поширювати знання серед молодих фахівців.

На Хмельницькій АЕС Андрій Шерстюк тру-

диться чотири роки, а до цього, після закінчення Київського політеху, активно працював над реалізацією низки проектів в АТ "Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут «Енергопрект». Деякі з них стосувалися і технологічних процесів на Хмельницькій АЕС.

Наш кор.

На знімках: інженер Андрій Шерстюк; учасники міжнародного проекту

Вісті з уряду

НА ШЛЯХУ ДО ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНОСТІ

Україна до 2020 року має скоротити кінцеве енергоспоживання на 20%, прогноз до 2030 року – на 30%. Ключові показники ефективності можливі за рахунок заходів, окреслених в Національному плані дій з енергоефективності до 2020-2030 років. На цьому на засіданні Уряду наголосив Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко, коментуючи прийняття відповідного розпорядження.

«Ми запроваджуємо нові підходи до середньострокового планування державної політики з енергоефективності на виконання ви-

мог Директиви 2012/27/ЄС щодо встановлення цільових показників скорочення первинного/кінцевого енергоспоживання. Так, енергоспоживання первинної енергії в Україні у 2020 має не перевищувати 101,3 тис. тонн нафтового еквіваленту, а кінцеве – 55,5 тис. тонн. Зменшення енергоспоживання – це наше зобов'язання, яке імплементує Україну в європейський простір і наближає до енергонебезалежності», – зазначив Геннадій Зубко.

Так, одним з ефективних інструментів, який вплине на відсотки зменшення енергоспоживання в житловому секторі, є Фонд енерго-

ефективності, який запрацював цього року.

Віце-прем'єр-міністр повідомив, що наразі розробляється Національний план з енергоефективності з визначеними ключовими показниками ефективності до 2030 року.

Відповідно до енергетичних балансів України: у 2013 році первинне споживання становило 111 008 тис. тне, кінцеве – 69 557 тис. тне; у 2016 – 88 748 тис. тне та 51 645 тис. тне (але без врахування споживання тимчасово окупованих територій). Прогнози на 2020 рік зроблені з урахуванням оцінки споживання енергії на тимчасово окупованих територіях.

ХАЕС: ДЕНЬ ЗА ДНЕМ

Станом на 15 серпня енергоблок №2 Хмельницької АЕС працював на потужності **980 МВт**. За попередню добу енергоблоком вироблено **23,6 млн кВт*год** електроенергії, а з початку місяця – **327,37 млн кВт*год** електроенергії.

На першому енергоблоці Хмельницької АЕС триває двісті шістьдесят чверта доба ремонтних робіт. Тривають пускові операції.

Радіаційний стан на промисловому майданчику та у прилеглих регіонах не зазнавав змін, знаходиться на рівні, який відповідає нормальній експлуатації енергоблоків, і не перевищує природних фонових значень.

БІДА НАС ОМИНУЛА

Врятували від неї відстань і погода

8 серпня 2019 року в Російській Федерації, на військово-випробувальному полігоні, що розташований на узбережжі Білого моря, на відстані 40 км від Северодвінська і 100 км від Архангельська, стався вибух, який супроводжувався короткостроковим підвищенням радіаційного фону. Такими, принаймні, були перші повідомлення про цю подію, яка, на жаль, призвела до людських жертв. За інформацією ЗМІ, йдеться про 5 загиблих представників «Росатома» і понад три десятки постраждалих осіб.

Інформація про прикрий інцидент скупа і доволі суперечлива, у відкритих джерелах можна знайти полярні оцінки того, що сталося. Тож не дивно, що з'являються домисли й неоднозначні трактування події, перестороги щодо можливого негативного впливу на довкілля не тільки у місці вибуху, а й далеко-далеко поза його межами.

Оперативно відреагувала на інцидент у Росії Державна інспекція з ядерного регулювання України. Вже десятого серпня на сайті відомства з'явилася офіційне повідомлення «Щодо оцінки радіаційних наслідків вибуху на військовому полігоні, що на узбережжі Білого моря».

Через відсутність достеменною інформації, що ж саме сталося в Архангельській області, експерти лиш роблять припущення, істинна причина вибуху і його наслідки залишаються незрозумілими. Але реакція світової спільноти і відповідних служб не забарилася.

У цьому ж повідомленні ДІЯРУ зазначається: «... Держатомрегулювання у взаємодії з Українським Гідрометцентром ДСНС, службами радіаційної безпеки ВП АЕС ДП «НАЕК Енергоатом», ДСП «Екоцентр» ДАЗВ, експертами Національної академії наук України

здійснює оцінку і прогноз розвитку ситуації з метою перевірки здатності до реагування на подібні події, спроможності своєчасної діагностики і виявлення підвищених рівнів радіації невідомого походження, а також відпрацювання скоординованих дій та інформаційного обміну в цілях контролю небезпек, попередження аварій та пом'якшення наслідків, у т. ч. нерадіаційних».

За коментарем ми звернулися до начальника цеху радіаційної безпеки В.В. Андрійчука.

- Вікторе Володимировичу, коли розпочався на Хмельницькій АЕС радіаційний моніторинг, викликаний трагічними подіями на російському полігоні? І що, власне, досліджували на наших постах спостереження?

- Згідно з відповідним розпорядженням генерального директора Хмельницької АЕС М.С. Панащенка та заступника головного інженера з ядерної і радіаційної безпеки В.О. Литуса моніторити ситуацію ми розпочали вже наступного дня після події під Архангельськом, тобто 9 серпня. Гамма-фон на той час у нас залишався в нормі, його підвищення не прослідковувалося.

На своїх постах спостереження поміняли фільтри на свіжі, щоб в разі чого побачити, що до нас «принесло». Нагадаю, це було 9 серпня, п'ятниця. Отримані показники, ста-

ном на вівторок, 13 серпня, жодних підстав для тривоги не дають – все чисто.

Повної інформації про те, що ж реально трапилось, через замовчування російської сторони, досі нема. Відтак нема чіткого розуміння картини потенційної небезпеки, важко судити, які саме викиди міг спричинити вибух. З огляду на те, що на полігоні випробовувалися різного роду нові технології, могли мати місце, як підвищення радіаційного фону, так і зараження гептилом (компонент ракетного палива), небезпечними хімічними речовинами тощо. Слава Богу, та біда нас оминула.

- Що врятувало?

- Найперше, відстань, яка сягає 2000 кілометрів. І сприятлива для нас метеорологічна ситуація, напрям вітру у бік України не був зафіксований.

- Чи комунікуєте ви з цього приводу з колегами інших вітчизняних АЕС, що показує моніторинг на їх майданчиках?

- Звичайно, обмінюємося думками та отриманими даними з постів спостережень. Ситуація залишається стандартною і жодних перевищень гамма-фону та інших показників, які б викликали занепокоєння, немає.

- Спостереження продовжуватимуться надалі? Чи визначена кінцева дата проведення такого моніторингу?

- Ні, кінцевої дати не визначено, відстежуватимемо ситуацію надалі. Можливо, з'явиться більш точна інформація про інцидент і стане відомо яких саме ізотопів можна очікувати. Як у випадку з японською АЕС Фукусіма, коли ми знали, що відбулося і які наслідки можуть бути. «Привіт» з Японії відчували тижнів через два, на щастя, це не складало загрози нашому довкіллю і людям. Як і зараз.

- Тобто жодних підстав для вживання додаткових заходів безпеки немає?

- Абсолютно правильно, живімо, як і жили. На щастя, нас ця біда оминула, можемо тільки поспівчувати сім'ям, які втратили своїх рідних, хто зазнав проблем зі здоров'ям.

Ольга Сокол

P.S. У ці дні приходять на пам'ять ще одна трагічна подія у просторих морських водах з «атомним присмаком». 12 серпня 2000 року у Баренцовому морі затонув атомний підводний човен «Курськ». Загибло 118 моряків, серед яких були й українці.

НА ОСНОВІ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Днями у гідротехнічному цеху відбувся конкурс професійної майстерності серед монтажників санітарно-технічних систем і устаткування, в якому взяли участь три працівники.

Оцінка теоретичних знань конкурсантів проводилася на основі письмових відповідей на низку запитань, які були відображені в білетах. Основний акцент робився на такі сфери виробничої діяльності, як охорона праці, пожежна безпека, технічна експлуатація. Практична частина конкурсу полягала у виконанні капітального ремонту вентиля діаметром 40мм. Саме ці пристрої у ході виробничої діяльності доводиться часто обслуговувати працівникам гідротехнічного цеху.

За підсумком двох етапів конкурсу перше місце виборов монтажник санітарно-технічних систем і устаткування Вадим Дмитришин. Друге місце посів Сергій Турицький. Третій результат у Романа Мазура.

- Такі конкурси, - розповідає заступник начальника гідротехнічного цеху по роботі з персоналом Юрій Шевчук, - мають велике значення для підвищення професійної майстерності. Попередньо їх учасники ретельно вивчають теорію, відпрацьовують технологічні навички. Перемога у подібному суперництві засвідчує високий професіоналізм і дає можливість згодом підвищити класність спеціаліста. Переконали, що наш конкурс вдалося організувати на високому рівні.

Наш кор.

ЧЕРГОВИЙ ПРОЕКТ ЗАВЕРШЕНО

У відділ технічного забезпечення інформаційних технологій СІТ Хмельницької АЕС завершився черговий проект щодо створення та оснащення спеціалізованих робочих місць інженерів-електроніків ВТЗІТ. Керівником даного проекту був Л. Кривенко.

Тепер у СІТ є спеціалізована майстерня для ремонту комп'ютерної та оргтехніки забезпечена сучасними інструментами необхідними для ремонту і технічного обслуговування.

Реалізація даного проекту дозволила підвищити продуктивність праці у ВТЗІТ СІТ та довести умови охорони праці та промислової санітарії до встановленого рівня.

Адміністрація і цеховий комітет СІТ висловлює вдячність всім учасникам проекту і надіється, що найближчим часом число виконаних проектів буде зростати.

Наш кор.

ХАЕС МАЄ НАДІЙНИЙ ЗАХИСТ ВІД ВЛУЧАННЯ БЛИСКАВОК

Кожна пора року в нашому житті має свої особливості. Зокрема, для літа характерні зливи, грози та спека. Ці природні явища неможливі без блискавок, які можуть спричинити пожежі і ставати загрозою для людського життя. Проте ураження блискавкою досить нечасте явище: воно складає десятимільйонну долю ризику, але подібні випадки мають своє трагічне місце в нашому житті.

Щоб вберегтися від грози, треба дотримуватися певних правил. На цю та інші теми ми розмовляли із начальником групи з організації запобігання надзвичайних ситуацій та заходів цивільного захисту З ДПРЗ Сергієм Марченком.

Отож, як радять фахівці МНС, під час грози не бажано виходити з будинку, потрібно закрити усі вікна та двері. В кімнаті слід триматися далі від електроприладів: телевізорів, антен, радіо. Їх треба відключити від електромережі. Мобільний телефон також небезпечний під час вищезгаданої стихії: він випромінює електромагнітні хвилі – блискавка може потрапити в мобільний телефон, навіть якщо він не дзвонить, а просто включений.

Якщо гроза застала вас на подвір'ї, потрібно одразу зайти в приміщення. Особливо небезпечна гроза в полі: треба шукати поглиблення в землі, куди можна сховатися, щоб «порівнятися» з рельєфом. Якщо залягти нікуди, слід сісти або згруппуватися, заклавши голову руками. Втекти від блискавки нереально, розряд б'є зі швидкістю декілька сотень тис. км на секунду, температура - до 25 тис. градусів за Цельсієм.

В лісі ж під час грози слід сховатися на ділянці з низькорослими деревами. Краще знаходитися на відстані 30-ти метрів від високого дерева, що стоїть окремо. Зверніть увагу, чи немає поряд розщеплених дерев, раніше уражених грозою. Велика кількість уражених блискавкою дерев свідчить, що ґрунт на даній місцевості має високу електропровідність, а отже удар блискавки вірогідний саме в цю ділянку місцевості.

Також під час грози небезпечно знаходитися біля водойм.

Якщо гроза застала вас на велосипеді чи мотоциклі, припиніть рух, залиште засоби пересування і перекачайте негодю на відстані приблизно 30-ти метрів від них. Коли ж в стихію ви їдете в автомобілі, потрібно зупинитися, закрити вікна і бути в салоні. Злива погіршує видимість на дорозі, а спалах блискавки може засліпити і, як наслідок, викликати аварію.

Якщо людина відчула ворухіння волосся, помітила появу розрядів на гострих кінцях предметів – її може вдарити блискавка. Необхідно стати навколішки, тоді руки відведуть основний заряд у землю. Спалах фотоапарату при включенні також створює могутнє електромагнітне поле, тому фотосесії в грозу – надзвичайно небезпечне захоплення. Небезпечно також закриватися від дощу парасолькою з металевими спицями.

А ще в природі існує такий різновид блискавки як кулевидна. Це невеликий кулеподібний згусток енергії – яскрава куля, що світиться і

пересувається в повітрі безшумно або із слабким потресуванням. Вона дещо відрізняється від звичайної, зазвичай, грушвидної форми діаметром від 10 до 20 см, існує від секунд до хвилин, проте поведінка її непередбачувана. Природа кульової блискавки ще досі не вивчена і навіть з приводу її походження існує безліч взаємовиключних гіпотез. Вона є інтенсивним джерелом електромагнітного випромінювання, аж до надвисокочастотного. Виводить з ладу телефони, радіоприймачі, телевізори, загалом усю техніку, де є котушки і трансформатори.

Залітає кульова блискавка до кімнати через квартиру або пічну трубу, через електро-розетки і навіть стіни, що здається взагалі неймовірним. Може вилетіти з приміщення назад, вибухнути, як граната, або безслідно розтанути. Ударяючись об предмет, кулевидна блискавка

руйнує свою вихрову структуру і перетворюється на згусток електрично зарядженого аерозолю.

Пролетівши поблизу від людини, блискавка може паралізувати її, або вплинути на психіку, викликаючи галюцинації, головний біль, почуття страху. Може, навіть, вилікувати багаторічну хворобу, доторкнувшись до тіла.

Одним з вражаючих чинників для кулевидної блискавки є аеротоксичний. Блискавка деколи виділяє такі токсичні речовини, що люди отруюються ними надзвичайно швидко.

Хмельницька АЕС забезпечена надійним захистом від блискавок, адже тут багато електро-механічного та електронного обладнання. Кожного року перед грозовим сезоном силами ВП ХАЕС, а саме електроцехом, проводиться обстеження, в результаті якого акти про стан і спрацювання пристроїв блискавкозахисту надаються до пожежної частини. За словами Сергія Марченка, всі об'єкти атомної станції обладнані пристроями блискавкозахисту. Пожежна частина постійно слідує за підприємством, аби чітко виконувалися встановлені правила поведінки під час стихійних явищ.

- У нас на ХАЕС є два види блискавкозахисту: стержневий та так звана сітка, яка знаходиться на покрівлі об'єктів, в тому числі і на машинному залі. Принцип їх роботи полягає в прийманні статичного розряду блискавки та зведенні його до нуля. Наразі проводиться реконструкція даної

системи на першому енергоблоці згідно з результатами обстежень ліцензованою організацією. Спеціалісти здійснюють монтаж та дозабезпечення будівель та споруд пристроями захисту від стихії. Також встановлюється оновлена стержнева система блискавкозахисту на резервній дизельній електростанції №1 і 2, блочній насосній станції №1 та турбінному відділенні №1.

Зауважу, що за останній час не спостерігалося випадків влучення блискавки в об'єкти атомної станції. Сподіваємось, що і в майбутньому даного явища спостерігати не будемо, - наголосив Сергій Марченко.

На щастя, на Хмельниччині, в тому числі і в Нетішині, протягом останніх 10-15 років трагічних наслідків від пожеж, спричинених блискавкою і самих уражень нею не було. Проте елементарне знання правил поведінки під час грози може стати для людини досить важливим і її обмине навіть та десятимільйонна доля ризику, яку таїть в собі спалах блискавки.

Також співрозмовник проінформував ЗМІ про роботи, які були заплановані під час продовження термінів експлуатації першого енергоблока Хмельницької АЕС.

- З нашого боку проводиться ряд заходів на забезпечення вимог пожежної безпеки приміщень та територій ХАЕС, в тому числі і тих, які стосуються термінів продовження експлуатації першого мільйонника станції. Групою з організації запобігання надзвичайних ситуацій та заходів цивільного захисту З-го ДПРЗ було запропоновано 86 протипожежних заходів до зупинки блоку №1 – наразі всі вони виконані в повному обсязі. Також Комплексною програмою підвищення безпеки було передбачено 7 заходів, серед них – модернізація системи автоматичної пожежної сигналізації реакторного відділення, машзалу, спецкорпусу та інших приміщень; монтаж системи протидимного захисту в реакторному відділенні; заміна горючого утеплювача в покрівлі машзалу; оснащення стаціонарними неавтоматичними установками газового пожежогасіння приміщень з електричним та електронним обладнанням. Деякі роботи вже завершені, інші – в стадії завершення.

Разом з тим, відповідно до приписів органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки, а також згідно з програмою підготовки енергоблоку №1 ХАЕС до експлуатації в понадпроектний термін, на енергопідприємстві заплановано і проводиться заміна протипожежних дверей, кабелів на такі, що не розповсюджують горіння, тобто вогнестійкі; виконується вогнезахисне оброблення несучих металоконструкцій, кабельно-провідникової продукції, - підсумував Сергій Марченко.

Тетяна Степанюк

Новини енергетики

Вперше в Україні проведено ремонт паливної збірки із використанням стенду Westinghouse

Під час візиту президента НАЕК «Енергоатом» Юрія Недашковського на ЮУАЕС окрему увагу було приділено стану впровадження палива Westinghouse на енергоблоках №2 та №3.

За словами заступника головного інженера ЮУАЕС з ядерної та радіаційної безпеки Олексія Арванінова, усі заплановані заходи виконуються. «У 2018 році вперше в Україні було здійснено пошук та вилучення негерметичного тепловиділяючого елемента з паливної касети. На цей час паливна збірка

знаходиться в басейні витримки та чекає на завантаження до активної зони реактора енергоблока №3 Южно-Української АЕС», - повідомив у доповіді про стан впровадження палива Westinghouse Олексій Арванінов. Зазначені роботи виконано за допомогою стенду інспекції та ремонту палива (СІРП). Його впровадження передбачено договором на поставку палива Westinghouse. У активній зоні реактора ВВЕР-1000 встановлено 163 тепловиділяючі збірки (ТВЗ). Кожна з них складається з 312

тепловиділяючих елементів (ТВЕЛів). Світовий досвід експлуатації показує, що щорічно через розгерметизацію ТВЕЛів у середньому одна-дві ТВЗ виходять з ладу і їх достроково вивантажують з реактора. Використання стенду дозволяє виявляти та вилучати негерметичні тепловиділяючі елементи. Після ремонту збірка знову зможе експлуатуватися в активній зоні до закінчення встановленого терміну. Вперше таку роботу було виконано у 2018 році фахівцями ВП ЮУАЕС та ВП «Атомремонтсервіс», на балансі якого перебуває СІРП,

під час ППР на енергоблоці №3.

Очільник компанії «Енергоатом» Юрій Недашковський наголосив: «Як бачимо, співробітництво ЮУАЕС з компанією «Westinghouse» у сфері диверсифікації поставок палива дозволяє нам заощадити кошти та підвищити радіаційну безпеку».

Нагадаємо, в 2017 році з використанням СІРП вже були проведені дві інспекції паливних збірок, що дозволило заощадити близько 7,5 млн грн. Наразі стенд СІРП допрацьовується для використання його в роботі з ТВС-А.

На енергоблоці №5 Запорізької АЕС продовжується модернізація обладнання

Під час ремонтної кампанії на енергоблоці №5 Запорізької АЕС згідно з Комплексною зведеною програмою підвищення рівня безпеки енергоблоків продовжується модернізація обладнання – впровадження системи післяаварійного моніторингу стану реакторної установки (ПАМС) та контролю водню в герметичному об'ємі в умовах проектною або запроектною аварії.

Система післяаварійного моніторингу стану реакторної установки – програмно-технічний комплекс, який забезпечує функції моніторингу при будь-яких подіях, що враховуються проектом, а також при запроектних аваріях.

«Нові устаткування пройшло вхідний контроль і знаходиться на енергоблоці. Програмно-технічний комплекс вже готовий до монтажу. До працездатності і надійності цього устаткування пред'являються жорсткі вимоги. Коли устаткування введуть у дослід-

ну експлуатацію впродовж року ми спостерігатимемо за системою. За цей час наші фахівці повинні перевірити якість виконання комплексом функцій в усіх режимах експлуатації та відповідність ергономічних властивостей системи вимогам операторного обслуговування. Виявлені зауваження будуть скориговані та усунені перед введенням комплексу у промислову експлуатацію» – зазначив провідний інженер з експлуатації устаткування цеху теплової автоматики та вимірювань Геннадій Любушкін.

Монтаж і налагодження нового устаткування на п'ятому енергоблоці здійснюватиметься під спостереженням персоналу цеху ТАВ, який згодом обслуговуватиме цей програмно-технічний комплекс.

Аналогічні системи аварійного й післяаварійного контролю параметрів реактора встановлені на третьому і четвертому енергоблоках Запорізької АЕС.

Україна переймає досвід Нідерландів у поводженні з радіоактивними відходами

За підтримки МАГАТЕ українські фахівці ознайомилися з французькими технологіями зберігання та захоронення радіоактивних відходів, що застосовують на сховищі «НАБОГ» в Нідерландах і можуть бути впроваджені в Україні.

Зокрема, вони відвідали офіс компанії «COVRA», яка здійснює поводження з РАВ у Нідерландах, та її сховище для високоактивних відходів та ознайомилися з технологічною будівлею для обробки РАВ, сховищами для низько- та середньоактивних РАВ, а також для збідненого урану, - повідомляють у прес-службі Державного агентства України з управління зоною відчуження.

- До кінця цього року в Україні має розпочатись будівництво сховища для осклованих високоактивних відходів від переробки відпрацьованого ядерного палива діючих українських АЕС. Тому для нас дуже важливо максимально оперативним чином вивчити найкращі технології їх зберігання та захоронення, а також застосувати найефективніші з них в українських сховищах, - зазначив Голова ДАЗВ Віталій Петрук.

Окрім технологій, важливим аспектом роботи нідерландської компанії було встановлення контакту з громадськістю для підвищення обізнаності людей про гарантії безпеки поводження з радіоактивними відходами на об'єктах. Для налагодження діалогу вони використали твори мистецтва.

Як зазначають експерти, компанія-оператор використала цікаву метафору: у сховищі низько- та середньоактивних відходів на стінах були розміщені картини та старовинні гобелени. Вони символізують те, що людина може успішно зберігати ті чи інші речі протягом сотень років у незмінному стані.

У червні експерти МАГАТЕ підтвердили, що Тегеран вперше з 2015 року перевищив обмеження за кількістю запасів низькозбагаченого урану.

Попередній керівник МАГАТЕ Юкія Аmano помер 22 липня. Він очолював Міжнародне агентство з атомної енергії з 2009 року.

Румун Корнел Феруце очолив МАГАТЕ

Виконуючим обов'язки глави МАГАТЕ призначений румун Корнел Феруце. Він обіймає посаду доти, поки країни-члени не погодять кандидатуру нового президента організації.

Як і його попередник на посаді глави організації, Феруце в минулому працював в дипломатичній службі своєї країни.

Одне із завдань організації - перевірка дотримання Іраном умов так званої "ядерної

НАВІЩО УКРАЇНІ ЕНЕРГЕТИЧНА МЕГАКОМПАНІЯ

Східний гірничо-збагачувальний комбінат (СхідГЗК), єдиний в Україні виробник уранового концентрату, має бути інтегрований до державної НАЕК «Енергоатом». Таке розпорядження схвалив уряд Володимира Гройсмана на засіданні 10 липня. За задумом Кабміну, завдяки цьому об'єднанню в країні з'явиться потужна вертикально-інтегрована енергетична компанія, чий виробничий цикл починатиметься з видобутку уранової руди та закінчуватиметься виробництвом електроенергії.

«Взагалі-то, у світі немає подібних прикладів роботи атомної галузі. Та це не означає, що Україна не може працювати в такому форматі. Обидва підприємства – СхідГЗК і «Енергоатом» – державні компанії-монополісти у своїх сферах виробництва, і ми можемо тримати галузь на належному рівні», – пояснив Юрій Недашковський, президент НАЕК «Енергоатом», відповідаючи на запитання про причини та наслідки урядового рішення.

Разом із тим, розпорядження ще не набрало чинності, бо потребує певного доопрацювання. НАЕК «Енергоатом» має кредитні зобов'язання перед Європейським банком реконст-

рукції та розвитку (ЄБРР), тож, ймовірно залучення нового підприємства до складу НАЕК має бути узгоджене із цією установою. Володимир Гройсман доручив розробникам документу та секретаріату Кабміну доопрацювати його в остаточній редакції і ввести в дію.

Коли це станеться, поки що достеменно не відомо. Рішення про створення вертикально-інтегрованої компанії Міністерство енергетики та вугільної промисловості підтримало ще у березні, відповідний наказ датований 11.03.2019 року. І лише через чотири місяці уряд затвердив відповідне розпорядження.

Звідки Україна бере уран для виробництва атомної енергії?

Україна посідає сьоме місце у світі за рівнем генерації ядерної енергії – 79,5 тераватт (ТВт), яка складає 53% у загальному енергобалансі країни. Для порівняння: перше місце за США – 808 ТВт, друге за Францією – 395,9 ТВт.

Загальні потреби в урановому концентраті для забезпечення ядерним паливом усіх вітчиз-

няних АЕС складають 2400-2500 тонн на рік. СхідГЗК виробляє 40% уранового концентрату від потреб – щорічно близько 1000 тонн. Та навіть із такими обсягами Україна посідає дев'яте місце у світі за видобутком урану – близько 2 відсотків.

У 2018 році в світі було видобуто та вироблено 53 080 тонн уранового концентрату, цю діяльність ведуть лише 19 країн. Лідерство з видобутку та експорту тримають Казахстан, Канада та Австралія. Разом із тим, вільного ринку урану в світі не існує. Деякі біржі показують котирування за фунт уранового концентрату, проте, це – певною мірою екзотика, більше направлена на підтримку іміджу самої біржі.

«На вільному ринку уран не торгується, практично всі обсяги купуються за двосторонніми договорами, як правило, довгостроковими. Тому не можна орієнтуватися на біржові індекси, ціни можуть дуже сильно відрізнятись», – розповів Юрій Недашковський.

19 серпня - День пасічника

У ДРУЖБІ ІЗ БДЖОЛАМИ

Більше п'ятнадцяти років житель Нетішина Петро Ванік займається розведенням бджіл. Рік тому йому вдалося реалізувати власний задум у створенні лікувально-профілактичного будиночка із вуликами.

У родині Ваніків ніколи не було пасічників. Два десятки років тому Петро Михайлович якось зустрівся із давнім знайомим, який займався бджільництвом. Той так захоплено розповідав про бджіл, що у співрозмовника природно виникло бажання і собі спробувати завести пасіку. Але, як мовиться, бажання не завжди співпадає із можливостями. Багато часу забирають сімейні турботи та робота. А вона у Петра Ваніка відповідальна – заступник начальника відділу охорони праці Хмельницької АЕС.

Одного разу після чергової сесії у Севастопольському Національному університеті ядерної енергетики та промисловості України по приїзду до дому на Петра Ваніка чекав своєрідний сюрприз - вулик із бджолою сім'єю. Його в односельця придбала дружина Лідія Олексіївна.

Щоб зайнятися бджільництвом потрібен певний багаж знань, практичні навички. Новоспеченому пасічнику довелося проштудіювати різну науково-популярну літературу про розведення бджіл. Допомогло і безпосереднє спілкування із досвідченими поціновувачами творців меду.

- Зараз у мене дванадцять бджолиних сімей, - розповідає Петро Ванік, - кілька на території садиби в Старому Кривині, а інші – за селом у полі. Там вони мають поживу на полях фермерів. Добре, коли є посіви гречки. Зараз комахи «працюють» на плантації соняшника. Але перебування бджіл на таких територіях несе й певну небезпеку. На Славутчині є непоодинокі випадки, коли крилаті комахи масово гинули на полях, де місцеві землевласники проводили обробку насаджень різними хімікатами. Все залежить від совісті фермерів. Але часто гонити за прибутками робить свою не зовсім праведну справу.

Розповідь про свою улюблену справу продовжилась біля будиночка, де з східного його

боку інтенсивно вилітають бджоли. Це так званий мінікомплекс апітерапії.

Невеликий дерев'яний будиночок із дахом ховається за фруктовими деревами у саду. В одній із зовнішніх стін зроблено чотири отвори, навколо яких роються бджоли.

- Цей дерев'яний екологічно чистий будиночок я спорудив разом із зятем минулого року, - продовжує свою розповідь Петро Михайлович, - власний проект народився у ході детального ознайомлення із порадами пасічників, які вже спорудили такі апітерабудинки. До речі, повітря всередині в кілька разів чистіше, ніж на вулиці. До того ж там прохолодно навіть у спеку. Коли я завів пасіку, дізнався, що

біополе бджоли дуже схоже на біополе людини. А температура у вулику близька до людської – 37°C. У радіусі двох метрів повітря набагато чистіше, ніж те, яким ми дихаємо. В одному вулику є до п'яти тисяч бджіл. Своїми крильцями та тільцями вони створюють певну вібрацію. Як виявилось, вона позитивно діє на людський організм. Сприяє оздоровленню й теплу, яке виділяють бджоли. Додайте сюди ще цілющі аромати меду та прополісу – природних антибіотиків. У комплексі все це чудово впливає на людський організм, відновлює біополе, сприяє працездатності.

- Скільки часу проводите у такому будиночку?

- Все залежить від зайнятості. Але намагаю-

ся спати саме тут, на жорсткому тапчані, під яким вмонтовані вулики. Кожного разу відчуваю приплив енергії та покращення самопочуття. Мені відомо, що у 1990 році апітерапевт Охотський опублікував свої багаторічні спостереження за повітрям у вуликах і зробив висновок, що в ньому є ефірні фракції нектару, аромату квітів, меду, прополісу, перги, воску, які позитивно діють на травний тракт, серцево-судинну і дихальну системи, усувають астматичні депресії. Дуже позитивно діють фітонциди при лікуванні алергічних захворювань, хвороб, що виникли внаслідок опромінення, захворювань опорно-рухового апарату. Такого роду терапія повинна застосовуватися не як основне лікування запущених хвороб, а як метод оздоровлення. Кажуть, що стовідсоткової гарантії, що бджола вилікує повністю, немає, а от оздоровить і відновить біобаланс організму - це точно.

До кожного вулика підлітають нескінченні вервечки медоносних бджіл. Працьовитості кожної можна позаздрити. Принаймні для того, щоб зібрати кілограм меду, бджілці треба зробити майже 50 тисяч вильотів, загальний кілометраж польотів сягне 300 тисяч кілометрів, що

достатньо, щоб облетіти земну кулю разів вісім.

Петро Михайлович демонструє стільники. Вони наповнені ароматним та цілющим медом. Поряд кружляють трудолюбиві комахи-медоноси. Але одній не сподобався візит господаря до вулика і він одержав в руку жалючий «автограф». Каже, що бували дні, коли на тілі можна було нарахувати їх декілька десятків. Але ці, за словами пасічника, помірні дози бджолоїної отрути нормалізують обмінні процеси в організмі, допомагаючи йому боротися з багатьма недугами. Ефективними укуси є при лікуванні ревматизму.

У роботі із бджолами часто трапляються моменти, коли бджоли гинуть через певні непередбачувані обставини. Пасічники таке переносять з болем у серці. За словами Петра Ваніка, природою їм відведений невеликий термін життя. Весняна бджола живе принаймні не більше місяця. Пізніше народжена перезимовує та завершує свій вік навесні. Але навіть за таке коротке життя вона встигає багато попрацювати. Сильна, дужа бджолина сім'я може зібрати у день від 5 до 10 кілограмів меду. Тому й не дивно, що вдячне людство навіть встановлює пам'ятники трудівницям-бджолам. Першими його встановили японці - після Нагасакі і Хіросіми. Згодом пам'ятник бджолі встановили у Варшаві, дуже гарний пам'ятник карпатській бджолі споруджено у селі Вучкове Міжгірського району на Закарпатті.

Коли завітати на територію Національного університету «Острозька академія» в Острозі, то там також можна побачити металевих стилі-

зованих бджіл, які уособлюють студентів, що наполегливо черпають знання. А в ректора прізвище – Пасічник.

Захоплення обладнанням спеціальних будиночків для профілактичних цілей останнім часом стає масово популярним. Петро Ванік знає майже всіх пасічників на Славутчині, хто випробовує на собі терапію від близької присутності із бджолами. То нехай така тенденція приносить радість і задоволення кожному, що довірив своє біополе коригуванню невтомними крилатими трудівницями.

Олександр Шустерук
Фото автора

ЦІКАВО ПРО МЕДОНОСІВ

1. Сьогодні у світі виділяють понад 15 000 видів бджіл. Оскільки бджолярство в Україні сягає часів Київської Русі, українські бджоли та мед високо цінуються увсьому світі.

2. Бджоли - єдині комахи на землі, які можуть виготовляти їжу для людини.

3. Ви колись задумувались чому бджоли гудуть? Відповідь досить проста - бджоли дуже швидко руха-

ють своїми крилами, до двохсот помахів в секунду, через що і з'являється специфічний гул.

4. В пошуках їжі бджоли можуть відлітати від свого вулика на відстань до десяти кілометрів.

5. Бджоли дуже ревно захищають свій вулик, це і не дивно адже для виготовлення всього однієї чайної ложки меду працює до 12 бджіл протягом всього життя.

6. В колонії бджіл може бути до 80 тисяч особин і керує ними всього одна королева.

7. Навіть слони бояться зграї розлючених бджіл. Кожного року більше людей гине від укусів бджіл, ніж від укусів змій.

8. Для збору одного кілограма меду сім'ї бджіл необхідно облетіти відстань, яка еквівалентна трьом екваторам навколо Землі.

9. Хоч мозок бджоли дуже маленький і за розмірами як зернятко кунжуту, бджоли дуже здібні. Вони добре вчаться, запам'ятовують предмети та вміють робити складні розрахунки стосовно відстані, для ефективного збору нектару.

10. У вулику працюють виключно самки. Робочі бджілочки живуть до шести тижнів і виконують всю необхідну роботу.

11. Матка може жити до п'яти років. Основна її робота - народження нового потомства.

ЗВІТ ПРО ВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ ХІМІКО-БАКТЕРІОЛОГІЧНОЮ ЛАБОРАТОРІЄЮ СЗВ ЗА ЛИПЕНЬ 2019 Р.

№	Місце відбору	Період проведення	Найменування показника	Одиниці виміру	Норма	Середнє за місяць	План	Факт
1	Приймальна камера (вхід)	2 р./день	запах	бал	< 4	1	50	50
			присмак	бал	< 2	1	50	50
			кольоровість	градус	< 35	11,53	50	50
			каламутність	мг/дм ³	< 5	0,4	50	50
			залізо	мг/дм ³	< 2	0,85	46	46
		1 р./тиж.	ЗМЧ	КУО/см ³	сотні	5	4	4
			заг.коліформ.	КУО/дм ³	відс.	відс.	4	4
2	Після фільтрів	2 р./день	запах	бал	< 2	0	230	230
			присмак	бал	< 2	0	230	230
			кольоровість	градус	< 20	5,62	230	230
			каламутність	мг/дм ³	< 1,5	0,09	230	230
			залізо	мг/дм ³	< 0,2	0,07	230	230
3	На виході до споживача (вихід)	2 р./день	запах	бал	< 2	0	56	56
			присмак	бал	< 2	0	56	56
			кольоровість	градус	< 20	4,46	56	56
			каламутність	мг/дм ³	< 1,5	0,07	56	56
			залізо	мг/дм ³	< 0,2	0,07	46	46
			вільн. хлор	мг/дм ³	< 0,5	0,3	46	46
			зв'язан. хлор	мг/дм ³	< 1,2	0,46	46	46
		3 р./тиж.	ЗМЧ	КУО/см ³	< 100	3	10	10
			заг.коліформ.	КУО/дм ³	відс.	відс.	10	10
			E.coli	КУО/100см ³	відс.	відс.	10	10
			ентерококи	КУО/100см ³	відс.	відс.	10	10
		1 р./міс.	pH	одиниць pH	6,5-8,5	7,3	1	1
			аміак	мг/дм ³	< 0,5	0,014	1	1
4	Водопровідна мережа у споживача	1 р./міс.	запах	бал	< 2	0	24	27
			присмак	бал	< 2	0	24	27
			кольоровість	градус	< 20	5,7	24	27
			каламутність	мг/дм ³	< 1,5	0,1	24	27
			ЗМЧ	КУО /см ³	< 100	3	24	27
			заг.коліформ	КУО/дм ³	відс.	відс.	24	27
			E.coli	КУО/100см ³	відс.	відс.	24	27
Всього:							1832	1832

ДО УВАГИ СТУДЕНТІВ!

ВП «Хмельницька АЕС» пропонує студентам 1-4 курсів вищих навчальних закладів України, а саме: Національний університет «Львівська політехніка», НТУУ «КПІ», Одеський національний політехнічний університет, Вінницький національний технічний університет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, які навчаються за кошти державного бюджету, укласти тристоронні договори на підготовку спеціалістів/магістрів з подальшим працевлаштуванням на ВП ХАЕС за такими спеціальностями: Електричні станції (1-4 курс); Атомна енергетика (1-2 курс); Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (1-4 курс); Хімічні технології та інженерія (1-2 курс); Інженерія програмного забезпечення (1-4 курс); Комп'ютерні науки(1-3 курс); Системний аналіз(1-2 курс); Кібербезпека (1-2 курс).

За довідками звертатися у відділ кадрів ВП «Хмельницька АЕС» до 15 вересня 2019 року. При собі необхідно мати довідку з вищого навчального закладу про успішність (для студентів 2-4 курсів). Відбір студентів буде розглядатися на конкурсній основі. Кількість місць обмежена.

НЕТІШИН ПАМ'ЯТАТИМЕ ДОВГОЖИТЕЛЯ

На збіглому тижні багато жителів міста енергетиків провели останню путь Дмитра Івановича Мельника. Цьогоріч йому судилося зустріти своє 100-річчя і порадіти вітанням рідних, знайомих, керівників

державних структур Нетішина. Але...

Дмитро Мельник народився 25 лютого 1919 року в селі Паланка на Брацлавщині Вінницької області у багатодітній сім'ї. Жага до навчання вела його від сільської до районної школи, а 1935 року Дмитро став студентом історичного факультету Харківського педагогічного інституту. З 1938 року на педагогічній ниві. Але вже наступного року він червоноармієць, курсант полкового училища в Єлабuzі. Отримавши початкові ази військової науки, потрапляє на радянсько-фінську війну, пізнає фронтові незгоди. Воював і під час Великої Вітчизняної у складі 20 окремого стрілецького батальйону, захищав Можайськ, Калінін, Сталінград, Вязьму. Під Вязьмою був поранений. Має військові нагороди. У листопаді 1945 демобілізований. Повернувся на роботу в село Глібов на Хмельниччині. 1957 року закінчив Київський інститут іноземних мов. Відмінник народної освіти, старший вчитель, дослідник історії краю. Делегат IV з'їзду вчителів України від Хмельницької області. Підготував до вступу на факультет іноземних мов 16 учнів.

Після виходу на пенсію Дмитро Мельник у 1988 році переїхав до своєї родини у Нетішин. Тут він проводив військово-патріотичне виховання серед учнівської молоді, був активістом міської організації ради ветеранів. Серед його друзів були представники різних професій, зокрема, і Хмельницької АЕС.

Хай земля буде тобі пухом, шановний ветеране! Пам'ять вічна!

ВІТАЄМО!

**Ольгу Степанівну ГОЛОВАЧ
Віктора Петровича МІЩЕНКА
Василя Миколайовича ГАПТАРЯ
Таїсію Володимирівну ІЛЬІНУ
з Днем народження!**

*Хай кожен день ясніє небом чистим,
Світанки сяють, скупані в росі,
У серці радість розквіта іскриста
І мрії хай збуваються усі.*

Колектив ЦДПРВ

Петра Івановича ШЕЛЕПАЛА
активіста місцевої преси, педагога-ветерана
з 65-річчям!

Ваш ювілей – не тільки Ваше свято,
Радіють Ваші рідні й друзі теж!
Хай Бог пошле років іще багато,
Здоров'я, щастя, радості без меж!
Нехай добром наповнюється хата,
Достатком, ширістю і сонячним теплом!
Хай буде вірних друзів в ній багато,
Прихильна доля огорта крилом!
Хай весни будуть світлі, легкокрилі,
Не буде втоми лагідним рукам!
Нехай здійсниться те, що не збулося,
І добре серце не підкориться рокам!

Нетішинська міська організація НСЖУ

НАПЕРЕКІР ДОЛІ ОЛЕГ ЖОХ ПОВЕРТАЄТЬСЯ

«3 ЧАСОМ Я ПОВЕРНУСЯ В СПОРТ»

На шпальтах нашого часопису вже розповідалось про спортивні досягнення рукоборця з села Ожен Острозького району Олега Жоху – восьмиразового чемпіона Європи та світу, майстра спорту міжнародного класу, заслуженого майстра спорту України.

Торік він на автомобілі потрапив у жахливу аварію поблизу села Крупець Радивилівського району. Унаслідок ДТП загинув його батько Сергій та багаторазовий чемпіон світу з армреслінгу Андрій Пушкар. На Олега чекала тривала реабілітація.

Острозький рукоборець, восьмиразовий чемпіон світу, переможець чемпіонатів Європи в різних вагових категоріях Олег Жох поступово повертається до активного спортивного життя. Наприкінці червня спортсмен дав майстерклас із армреслінгу у Львові. Крім того, Олег поспілкувався з усіма охочими, а сміливці навіть могли позмагатися з чемпіоном.

Порозмовляти з Олегом Жохом змогла спортивна журналістка Вікторія Рожко. Пропонуємо вам ознайомитися з найцікавішими фрагментами розмови.

– *Олеже, як твоя рука після реабілітації? Дуже за тебе хвилююся, сподіваємося, усе буде ще краще, ніж до травми.*

– Дякую, я теж на це сподіваюся. Зараз рука ще не в дуже хорошій формі, але вже багато вдається. Маю величезне бажання все відновити, зараз уже тренуюся. Але потрібно ще багато сил і часу, щоб

відновити хоча б половину того, що було 2–3 роки тому.

– *У кожного з нас, спортсменів, є свій перелік чемпіонів. Думаю, у тебе є на прикметі людина, з якою хотів би позмагатися найближчим часом?*

– Найбільше я б хотів позмагатися з Девоном Ларратом. Крутий суперник, із яким я колись зустрічався. Це була напружена боротьба. Тоді я програв, але хочу зустрітися з Девоном ще раз.

– *Розкажи про секрет «залізного верху».*

– Можливо, для цього треба залізно тренуватися? Тоді буде «залізний верх». Жодних секретів немає. Усі, хто займається спортом, знають, скільки для цього треба докласти зусиль, витратити часу. Та й, зрештою, просто треба мати величезне бажання.

– *Маєш інші хобі, крім армреслінгу?*

– Я люблю грати футбол. Та й загалом люблю спорт. Мені подобається спостерігати, підбадьорувати інших.

– *Як тобі вдається поєднувати роботу з армреслінгом?*

– Робота в мене була завжди, але це ніяк не заважає тренувати-

ся. Щодня на заняття спортом потрібно приблизно дві години. Якщо є бажання, час завжди знайдеться. Я тренуюся, коли випадає нагода: уранці чи ввечері – не важливо. Навіть годинне тренування краще, ніж його відсутність.

– *Хто чи що є твоїм мотиватором у житті?*

– Мабуть, я сам собі мотиватор. І, звісно, мої друзі та рідні.

– *Як вважаєш, чи є в Україні спортсмени, які борються з то-*

бою на рівних, або такі, які здатні нав'язати тобі боротьбу?

– Я вже деякий час не брав участі в змаганнях. Але думаю, що Україна має чимало спортсменів, які виступають на такому ж рівні. Кожен із них може нав'язати мені свою боротьбу.

– *Досі маєш бажання побороти Ципленкова?*

– Звісно! Це бажання ніде й не дівалося. Якщо буде така змога, коли ми обоє повернемося у форму, зустрінемося, бо я цього досі хочу.

– *Було б цікавіше, якби тоді ви обоє були на піку своєї підготовки, чи не так?*

– Я над цим працюю. Моє завдання – повернути форму на максимальний високий рівень, який тільки можливий. Цьогоріч це, звичайно, нереально, а далі побачимо.

– *Твоя рука – це феномен, який має свої плюси й мінуси. Якби ти мав звичайну ліву руку, тренувався б, не покладаючи сил?*

– Тренувався б. У мене звичайна права рука, але я її треную так само. Навіть маю досягнення на праву руку, хоч і не такі показні, але маю. Вважаю, що потрібно прагнути працювати, тоді все вдасться, незважаючи на руки.

– *Як думаєш, скільки тобі потрібно часу на відновлення?*

– Багато. Головне, що я маю бажання повернутися, працюю над відновленням і мені вдається! З часом усе вийде, я повернуся і покажу хороші результати.

«Ренесанс образів»: острожани беруть участь у культурно-мистецькому проєкті

На Рівненщині триває проєкт «Ренесанс образів», у якому поєднують твори мистецтва 16–17 століть і портрети сучасників.

Основна ідея проєкту – створити світліни з образами людей, які максимально схожі на історичних героїв картин Ренесансу. Задум з'явився не випадково. Фотохудожник і викладач НаУОА Олександр Харват запозичив концепцію за кордоном. Її підтримав мистецтвознавець Микола Бендюк. Проєкт організують за сприяння Українського культурного фонду та Національного університету «Острозька академія».

В основі творення образів – експонати, розміщені в Рівненському обласному краєзнавчому музеї та Острозькому державному історико-культурному заповіднику (ОДІКЗ). Отож, мета проєкту – не тільки ство-

рити колекцію світлин, а й популяризувати культуру краю, залучити більше відвідувачів до музеїв.

До реалізації мистецького задуму долучилися жителі Рівненщини, є з-поміж них чимало острожан.

На знімку: викладач історії мистецтва Національного університету «Острозька академія» відтворює образ княжної Гальшки Острозької на основі старої картини.

ЗА СПРИЯННЯ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ У СІЧНІ-ЛИПНІ 2019 РОКУ ЗНАЙШЛИ РОБОТУ 4,9 ТИС. МОЛОДИХ ОСІБ

Відповідно до Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», до молоді відносяться громадяни України віком від 14 до 35 років. У січні-липні 2019 року статус безробітного у Хмельницькій обласній службі зайнятості мали 8,0 тис. осіб з числа молоді віком до 35 років. Станом на 01 серпня 2019 року на обліку в службі зайнятості перебувало 2,9 тис. безробітних осіб даної категорії. З метою повернення безробітної молоді до продуктивної діяльності обласною службою зайнятості здійснюються заходи активної політики сприяння зайнятості населення: надання інформаційних, консультаційних та профорієнтаційних послуг, створення банку вакансій та пошук підходящої роботи, сприяння в працевлаштуванні, у тому числі шляхом організації підприємницької діяльності, здійснення професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації, залучення до громадських та інших робіт тимчасового характеру. За сприяння служби зай-

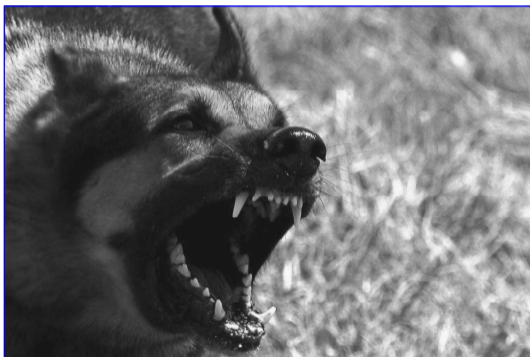
нятості у січні-липні 2019 року знайшли роботу 4,9 тис. молодих громадян, зокрема 50% з них було працевлаштовано оперативним до набуття статусу безробітного. Для максимального наближення професійних навичок громадян, які шукають роботу до потреб роботодавців, розширення їх компетенцій та підвищення конкурентоспроможності на ринку праці проходили професійне навчання 911 осіб. Протягом зазначеного періоду 691 молода особа працювала на громадських та інших роботах тимчасового характеру. З метою професійного самовизначення, підвищення якості та конкурентоспроможності національних кадрів, збалансування ринку праці та ринку освітніх послуг, профілактики безробіття, державна служба зайнятості надає профорієнтаційні послуги. Ними у звітному періоді було охоплено 7,6 тис. осіб у віці до 35 років та 26,3 тис. осіб, які навчаються в навчальних закладах різних типів.

За матеріалами Хмельницького обласного центру зайнятості

ЩОБ НЕ ЗАХВОРИТИ НА СКАЗ

На сьогодні виникла реальна загроза поширення сказу. За період з 2009 по 2018 рік в Україні було зафіксовано 30 випадків сказу у людей. За 5 міс 2019 р. також зареєстровано один випадок захворювання на сказ. Сказ – це гостре інфекційне захворювання, спричинене нейротропним вірусом сказу, спільне для тварин і людей. Захворювання характеризується тяжким ураженням центральної нервової системи і закінчується смертю (летально). Проте правильна та своєчасна допомога до розвитку захворювання дає стовідсотковий шанс врятуватися. Основним джерелом вірусу сказу в Україні, як і в більшій частині Європи, є лисиця червона – найбільш масовий вид хижаків. Хвора на сказ лисиця здатна за добу пробігати 10-15 км, контактуючи з безмежною кількістю різних видів тварин і, в першу чергу, з собаками, котами, худобою, яка утримується на пасовищах. Це, в свою чергу, збільшує питому вагу хворих на сказ свійських тварин та наближає сказ до людини. Потенційним джерелом розповсюдження сказу є бездоглядні собаки і коти, а також тварини, власники яких порушують правила їх утримання (не проводяться профілактичні щеплення проти сказу). Сказ може принести додому навіть кішка, яка часто ходить «полювати» далеко від житла. Небезпеку становлять хворі на сказ тварини, які виділяють вірус зі слиною, через укуси, облизання, подряпини, вражаючи здорових тварин та людей.

Інкубаційний період сказу (відрізок часу що минає від зараження людини збудниками інфекційної хвороби до появ перших симптомів цієї хвороби) триває досить довго – у середньому від 1-3-х місяців до року. Перші симптоми сказу у людини схожі з симптомами грипу, включаючи підвищену температуру, головний біль і втому. Потім розвиваються неврологічні симптоми – дратівливість та агресивність, збудження, розгубленість, м'язові спазми, судоми, надзвичай-

на чутливість до яскравого світла, гучних звуків, дотиків, гідрофобія. На термінальній стадії розвивається повний параліч з подальшою комою і смертю в усіх випадках, що зазвичай наступає унаслідок дихальної недостатності.

При укусі, дряпанні або облизанні, нанесенні навіть на вигляд «здоровою» твариною, необхідно ретельно промити уражене місце великою

кількістю розчину мила чи іншого миючого засобу (ця проста процедура має важливе значення і може врятувати життя). Обов'язковою є дезінфекція рани із використанням антисептичних засобів на основі спирту чи йоду (перекис водню не допоможе). Потрібно пам'ятати, що обробка рани в жодному разі не виключає необхідності наступної вакцинації. Тому треба звернутися до найближчого медзакладу. Якщо немає впевненості в тому, що тварина була здоровою, вам обов'язково мають зробити щеплення антирабічною вакциною. Вагітність та грудний вік не може стати перешкодою для проведення лікувально-профілактичної імунізації. Чим раніше (протягом першої доби після нанесеного пошкодження) вона буде проведена, тим більше шансів врятувати життя інфікованої людини. Тільки повноцінний курс вакцинації дозволяє попередити неминучу смерть.

Якщо є можливість – зверніться до ветеринарної служби з твариною, яка вас вкусила. Там проведуть її дослідження. За можливості тварину треба помістити під карантин на 10 днів для нагляду. Профілактичне лікування можна перервати, якщо буде підтверджено, що тварина не заражена сказом. Якщо її неможливо знайти та протестувати, необхідно провести повний курс профілактичних щеплень.

Проста порада власникам домашніх котів та собак – своєчасно вакцинують їх від сказу.

Євгенія Фаб'янчук,
начальник ВОЗ

ЯК ОЧИСТИТИ ОРГАНІЗМ

Неправильне харчування, вживання недостатньої кількості води і малорухливий спосіб життя призводять до порушення метаболізму, в результаті чого солі починають накопичуватися в організмі. Це призводить до появи болю в суглобах і хребті, також в них відкладаються солі.

Характерними ознаками цього стану є хрускіт суглобів і скутість рухів. Якщо нічого не робити, то це може призвести до появи болю і підвищення ризику переломів. Щоб цього не допустити, потрібно вивести солі з організму. Виникає питання – як це зробити?

Способи очищення організму від солі.

1. Правильне харчування

Перш за все, потрібно переглянути свій раціон. Щоденна норма споживання солі становить всього 25 грам. При порушенні метаболізму або наявності захворювань органів сечовидільної системи надлишок солі в організмі може призвести до її накопичення в суглобах.

Тому не слід вживати такі продукти, як чіпси, солоні горішки та інші снеки, вони містять дуже велику кількість солі.

Для того, щоб вивести з організму все зайве, необхідно додати в свій раціон фрукти, кисломолочні (сир, кефір, ряжанку і сир) і квашені (помідори, огірки, капусту) продукти. Крім того, потрібно збільшити кількість м'яса і риби і обмежити вживання рослинної олії.

2. Водний баланс

Велике значення для нормального функціонування організму має водний баланс. Доросла людина повинна щоденно випивати не менше 2 літрів води.

3. Активний спосіб життя

Фізичні вправи допомагають прискорити метаболізм, що призводить до поліпшення очищення організму від шлаків і солей. Крім того, вони запобігають їх накопиченню в суглобах.

Всі перераховані вище способи допомагають домогтися результа-

ту, але для цього потрібен час. Якщо ви хочете швидко очистити організм від солі, то потрібно використовувати більш ефективні засоби.

Існує велика кількість медикаментозних препаратів, які розчиняють солі і виводять їх з організму. Однак перед початком використання цих ліків обов'язково необхідно проконсультуватися з лікарем. Всі препарати мають побічні ефекти. Не слід займатися самолікуванням.

Якщо ж у вас немає часу для відвідування клініки або ви не хочете без особливої потреби приймати ліки, то від зайвої солі в організмі можна позбутися і в домашніх умовах. Вам допоможуть такі народні засоби:

Лавровий лист

Відвар з лаврового листа є одним з найбільш ефективних засобів для виведення солей з організму. Для його приготування 5 лаврових листків потрібно залити 0,5 л води і прокип'ятити протягом 25 хвилин. Також цей відвар можна зробити ще одним способом. Залийте лис-

тя 1 склянкою окропу і проваріть 5 хвилин.

Після чого налейте відвар в термос і тримайте його протягом 4 годин. Отриманий відвар потрібно пити маленькими ковтками кожну годину протягом всього дня. Період очищення організму цим способом повинен становити мінімум 3 і максимум 5 днів. Важлива умова – в цей час не можна виконувати фізичні вправи. Очищення можна повторити через тиждень.

Рис

Цей продукт дуже добре очищає організм від солей. У банку потрібно насипати 2 столові ложки промитого нешлифованого рису, залити 0,5 л води і настоювати всю ніч. Вранці воду необхідно злити і налити в банку свіжу воду. І так треба робити ще 2 дні. На четвертий день воду слід злити, а з рису зварити кашу без солі і спецій. Її потрібно з'їсти на сніданок. Через 4 години можна їсти все, що ви їсте в звичайний день.

Рис слід вживати кожен день протягом 4 тижнів. При цьому з раціону потрібно виключити всі солоні продукти.

ЛОПОВЕННЯ

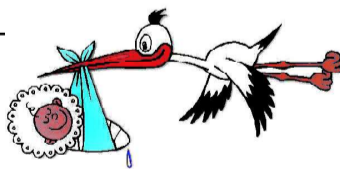
З 8 по 15 серпня 2019 року в акушерському відділенні Нетішина народилося 7 немовлят: 3 дівчинки і 4 хлопчики. Нетішинських немовлят цього разу 4: 2 дівчинки і 2 хлопчики.

Мамою найбільшої новонародженої дитини стала нетішинка Надія Володимирівна Кушнірук.

Її синочок народився вагою 3960 г при зрості 55 см.

Щиро вітаємо батьків з поповненням у сім'ю.

Дані на 9 годину 15 серпня 2019 року.

ПРО НАС НА ЕЛЕКТРОННИХ НОСІЯХ

www.xaes.org.ua

Сторінка у мережі facebook:

www.facebook.com/khnpp

YouTube канал:

www.youtube.com/xaectv

<https://perspekt.org.ua>

ПЕРСПЕКТИВА

Розповсюджується безкоштовно

30100, Хмельницька обл., м.Нетішин, вул. Лісова, 6, редакція.

Тел.: редактор 6-37-85; кор-т: 6-37-86; www.xaes.org.ua;

За гол. редактора О.П.Шустерук, тел.: 6-37-84

E-mail: gusarov.viktor@khnpp.atom.gov.ua

Засновник - адміністрація і трудовий колектив Хмельницької атомної електростанції

Зам. 1667. Тираж 1350 екз. Обсяг 1.44 д.а. Набір і текстові діапозитиви виготовлені у ДОД ЦГЗ ХАЕС.

Газета віддрукована офсетним способом у ДОД ЦГЗ ХАЕС. Свідоцтво про реєстрацію серії ХЦ № 200 від 25 жовтня 1994р.

